

УДК 338.1:631.1

JEL Classification: O12; D22; Q01

DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202012074>

В. О. ІВАНЧЕНКО, кандидат економічних наук,
доцент, докторант

Організаційно-інституційне забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві

Мета статті - розкрити головні особливості організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві.

Методика дослідження. Під час дослідження використано діалектичні методи наукового пізнання процесу сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві, насамперед аналіз та синтез. Також для характеристики організаційної й інституційної частин забезпечення використано методи індукції та дедукції.

Результати дослідження. Встановлено, що система організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві поєднує в собі різноманітні міждисциплінарні аспекти економічної, соціальної та екологічної складових щодо організації діяльності за системою сталого розвитку та формування правил і систем, за якими ці складові функціонують. Інституційна складова забезпечення діяльності підприємства дає можливість поєднувати різні організаційні процеси та формувати у виробництві різноманітні напрями забезпечення реалізації цілей соціальної, екологічної чи економічної складових сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві.

Елементи наукової новизни. Охарактеризовано основні моменти щодо організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві та розкрито головні складові цього процесу.

Практична значущість. Висвітлені головні особливості організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку доцільно застосовувати як базу для подальших досліджень природи діяльності інститутів та процесу організації виробництва на систему сталого розвитку підприємництва. Табл.: 1. Рис.: 2. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: підприємництво; інститут; інституція; організаційно-інституційне забезпечення, сталий розвиток.

Іванченко Віталій Олександрович - кандидат економічних наук, доцент, докторант відділу підприємництва, кооперації та агропромислової інтеграції, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» (03127, м Київ, вул. Героїв Оборони, 10)

E-mail: Ivanchenko_vital@ukr.net

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0003-4014-0780>

Постановка проблеми. Функціонування підприємництва за системою сталого розвитку в сільському господарстві потребує застосування процесів і процедур, що забезпечать діяльність підприємства згідно з розробленою стратегією та поставленими цілями. Саме така система, виражена через організаційне й інституційне забезпечення процесу сталого розвитку дозволить досягати поставлені економічні, соціальні та екологічні цілі та дотримуватися заходів щодо задоволення потреб майбутніх поколінь.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Численні публікації науковців стосовно інституційного забезпечення систем і про-

цесів накопичили в межах інституціональної теорії значний інструментарій для аналізу багатьох явищ. Так, W. W. Powell, K. Packalen, K. Whittington (2012) наводять дослідження щодо генезису організаційних та інституційних умов [11], T. J. Watson (2013) характеризує нові організаційні та інституційні виміри підприємницької діяльності [12], тоді як J. Cutcher-Gershenfeld (2020) досліджує сприяння організаційній та інституційній трансформації [10]. Крім цього, заслуговують на увагу думки В. В. Вітвіцького [1] та О. Г. Шпикуляка й М. Й. Маліка [9] стосовно інституційного аналізу розвитку підприємництва, а також Г. Б. Тітаренко [8], Т. Ю. Прутської [7] та І. Ю. Гришової й В. М. Бондаренка з інституційного забезпе-

© В. О. Іванченко, 2020

чення аграрного виробництва [2]. Вагомими стали дослідження М. А. Однорог щодо трансформації інноваційно-економічних інститутів [6] та Ю. М. Лопатинського й В. І. Кифяк стосовно розвитку аграрного сектору національної економіки на інституційних засадах [5]. Проте частина питань, пов'язаних зі сталим розвитком та його організаційно-інституційним забезпеченням залишаються не висвітленими.

Мета статті - розкрити головні особливості організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві.

Методологія дослідження. За методологічну основу дослідження слугували сукупність методів наукового пізнання процесу сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві, насамперед аналіз та синтез, а також індукція та дедукція для характеристики положень інституційної теорії.

Виклад основних результатів дослідження. Функціонування підприємництва за системою сталого розвитку спонукає до налагодження взаємодії економічних, соціальних, демографічних і екологічних чинників, які становлять основу процесів формування методології інституціонального середовища [10]. Методологію цього дослідження можливо дослідити через організаційно-інституційне забезпечення сталого розвитку.

Під сталим розвитком підприємництва в сільському господарстві розуміємо процес забезпечення збалансованого розвитку усіх форм господарювання в сільському господарстві, збереження та відновлення якісних параметрів земельних ресурсів та навколишнього середовища в цілому й покращення показників сільських територій і соціального статусу сільського населення за умов підвищення продовольчої та екологічної безпеки країни. Сталий розвиток підприємництва в сільському господарстві проявляється через економічні механізми, що спрямовуються на забезпечення соціальних потреб суспільства. Він напряму залежить від середовища в якому воно функціонує. Це середовище формують інститути та інституції, які впливають на поведінку всіх, хто в ньому

знаходиться і не примушуючи суб'єктів діяти у певний спосіб, роблять іншу поведінку не вигідною, при цьому інституції виконують функцію регулюючого механізму. У свою чергу, організаційно-інституційне забезпечення сталого розвитку підприємництва - це сукупність засобів і заходів щодо встановлення економічних відносин господарювання, гарантування наявності кадрового потенціалу, фінансових та матеріально-технічних засобів, а також формальних і неформальних інституцій та інститутів для діяльності підприємництва за системою сталого розвитку в сільському господарстві.

Система організаційно-інституційного забезпечення складається із двох основних частин - організаційного та інституційного забезпечення.

Організаційне забезпечення відповідає за процес влаштування діяльності за системою сталого розвитку, а тому це система процесів і процедур для здійснення діяльності підприємства згідно з розробленою стратегією і поставленими цілями. Ця система забезпечує взаємозв'язок між підрозділами підприємства та необхідними для роботи ресурсами [4].

Разом із тим інституційне забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві відповідає за формування відповідних формальних і неформальних інститутів, що будуть створювати умови для подальшої діяльності з метою досягнення поставлених цілей [7].

Основні складові організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку наведено на рис. 1.

Увесь процес сталого розвитку та досягнення його цілей, що характеризують соціальну й екологічну складові сталого розвитку, можливий лише за побудови чітких економічних відносин, де підприємство виступатиме двигуном прогресу. Формувати такі відносини потрібно для того, щоб забезпечити виробництво, розподіл, обмін і споживання засобів. Саме ці складові формують економічні відносини організаційного забезпечення.

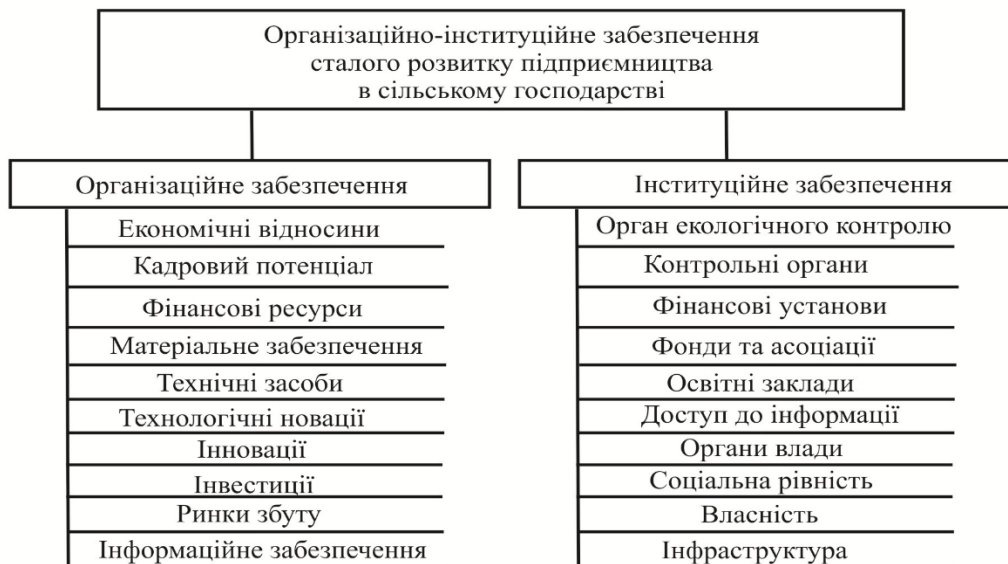

Рис. 1. Основні складові організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку

Джерело: Розроблено автором.

Процес сталого розвитку підприємництва можливий лише за наявності відповідного кадрового забезпечення. Кадровий потенціал повинен бути підґрунтям розвитку трудових можливостей підприємства, здатності персоналу до генерування ідей, створення нової продукції, постійного підвищення його освітнього та кваліфікаційного рівня, психофізіологічних характеристик і мотивацій [3]. Проте без належного фінансування цього досягти неможливо. Тому одним із визначальних факторів організації сталого розвитку підприємництва вирізняється забезпечення його фінансовими ресурсами. Формування потрібних обсягів фінансових ресурсів здійснюється за рахунок власних і прівняних до них ресурсів, а також залучення подібних засобів на фінансовому ринку через надходження коштів від фінансово-банківської системи чи інвесторів, або з інших джерел (державна фінансова підтримка тощо). Крім фінансових ресурсів суттєвим джерелом у залученні ресурсів для забезпечення сталого розвитку може стати матеріальне забезпечення. Ця частина організаційного забезпечення більшою мірою спрямована на реалізацію потреб соціальної складової сталого розвитку. До такого виду організаційних заходів відносять:

- 1) допомогу з тимчасової непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);
- 2) допомогу по вагітності та пологах;
- 3) допомогу на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві);

4) оплату лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після тяжких захворювань і травм.

Варто також зауважити, що для повноцінного забезпечення процесу сталого розвитку потрібно звернути увагу на технічні засоби й технології, що використовуються при виробництві новою ефективною технікою, устаткуванням і знаряддям у процесі сталого розвитку спрямує виробництво на зменшення використання ресурсів та витрат енергії за такого рівня доходу, або навіть і збільшить його. При цьому збережеться й підтвердиться основний принцип процесу сталого розвитку - забезпечення наступних поколінь ресурсами на теперішньому рівні. Разом із тим, щоб не знівелювати закладені можливості нової техніки у виробництві, потрібно застосовувати і нові технології. Тут першочерговим стає використання у виробництві новітніх технологій із спрямуванням результатів на енергоощадність та екологосталість, виробництво екологічно чистої продукції. У свою чергу це потребує постійного застосування у виробництві інновацій.

Інноваційне забезпечення сталого розвитку передбачає не тільки заміну старої техніки і технологій на нові, а й використання новітніх розробок науки і техніки, запровадження нових культур чи нових сортів культур, які вже вирощували, проте з іншими характеристиками й показниками якості.

За визначенням, процес запровадження інновацій неможливий без інвестицій. Новіт-

ні технології потребують інвестування, звідси постає питання забезпечення привабливості технологій, що будуть використовуватися, для залучення інвесторів, із доведенням їх соціального та екологічного ефекту. Також мають бути визначені ринки збуту виробленої продукції. Для розвитку соціальної складової доцільна реалізація продукції на внутрішньому ринку країни, за умови, звичайно, вільних цін і вільного ціноутворення. Проти вагою цьому виступає реалізація продукції трейдерам за фіксованими цінами, що ними контролюються. Тому для встановлення належного рівня реалізації, забезпечення ринку та власне процесу сталого розвитку вирішальним стане організація інформаційної підтримки. Під цим розуміємо як залучення інформації із зовні підприємством, так і розповсюдження інформації про підприємство, види продукції, які тут одержують, їхню характеристику та місця реалізації.

Разом із тим тільки організаційне забезпечення, без відповідних інституцій та інститутів, не спроможне організувати діяльність за системою сталого розвитку. Серед таких можливо виділити органи екологічного контролю, що мають забезпечити дотримання норм і процедур стосовно відповідності виробництва та продукції екологічним показникам. У свою чергу контролюючі органи створюють «коридор», у межах якого потрібно працювати підприємству, щоб забезпечити виконання зобов'язань за податками і зборами, дотримання дозвільного та ліцензійного законодавства тощо. Також мають функціонувати інститути, що відповідають за фінансові установи, фонди та асоціації. Фінансові інститути забезпечують фінансування виробництва, а фонди та асоціації - процес підтримки

діяльності та його соціального напрямку. Серед основних інститутів та інституцій соціального напрямку як вирішальні слід вказати рівень освіти, що може бути забезпечений, та рівень доступу до інформації.

Кожен з інституційних рівнів забезпечення процесу сталого розвитку підприємництва пов'язаний з організаційним рівнем. Тому організаційно-інституційне забезпечення являє собою частину різностороннього і багатогранного процесу, який підтримує взаємодію та баланс різних систем у процесі руху чи зміни суспільства, що реалізуються для забезпечення діяльності та не позбавляє цього майбутніх поколінь - тобто сталого розвитку.

На прикладі діяльності різних підприємницьких структур Кіровоградської області, зокрема фермерських господарств «Волошка», «Троянда», «Промінь», «Джерело», «Зоряний шлях», особистого селянського господарства В. П. Петренка та фізичної особи-підприємця З. С. Ємельянова було проведено дослідження щодо визначення рівня впливу основних складових організаційно-інституційного забезпечення на процес сталого розвитку. Зазначимо, що всі господарючі суб'єкти є прибутковими, вони не мають проблем із забезпеченням кадрами, продуктивність праці досить висока. Усі зазначені господарючі суб'єкти працюють у рослинництві та реалізують продукцію на внутрішніх ринках країни не беручи участі в експортних операціях. Тому було розроблено опитувальник, в якому на розсуд респондента визначалась вага кожної із складових організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в процесі сталого розвитку. Узагальнені дані опитування наведено в таблиці.

Результати моніторингу оцінки ваги складових організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку

Основні складові організаційно-інституційного забезпечення	ФГ «Волошка»	ФГ «Троянда»	ФГ «Промінь»	ФГ «Джерело»	ФГ «Зоряний шлях»	ОСГ Петренко В.П.	ФОП Ємельянов З.С
Економічні відносини	5	1	2	1	2	3	5
Кадровий потенціал	11	16	5	7	7	5	6
Фінансові ресурси	15	16	15	20	17	16	28
Матеріальне забезпечення	13	13	9	7	14	22	12
Технічні засоби	9	5	8	10	8	3	5
Технологічні новації	8	2	5	7	8	7	2
Інновації	1	1	5	2	1	1	1
Інвестиції	2	3	4	2	3	2	2

Ринки збут	5	5	8	5	5	5	5
Інформаційне забезпечення	1	1	4	5	2	2	1
Органи екологічного контролю	2	2	2	2	2	2	2
Контрольні органи	3	3	3	3	3	3	3
Фінансові установи	6	7	6	7	7	6	6
Фонди та асоціації	1	2	2	1	1	1	1
Органи влади	2	4	2	2	1	2	2
Соціальна рівність	3	5	7	7	5	7	7
Власність	10	10	10	10	10	10	10
Інфраструктура	3	4	3	2	4	3	2
Разом	100	100	100	100	100	100	100

Джерело: Розроблено автором

Найбільш вагомими складовими організаційно-інституційного забезпечення є фінансові ресурси, кадровий потенціал матеріальне забезпечення та власність. Як бачимо, перелічені складові, на переконання респондентів, формують усі пріоритети майбутньої діяльності підприємництва та його розвитку. На їхню думку, наприклад, для фермерського господарства «Джерело» процес сталого розвитку залежить на 20 %

від фінансових ресурсів, технічних засобів та власності.

Фізична особа-підприємець теж фінансові ресурси вважає одними із вирішальних, у процесі сталого розвитку, а також матеріальне забезпечення та власність.

Процес організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві відбувається відповідно до запропонованої схеми (рис. 2).

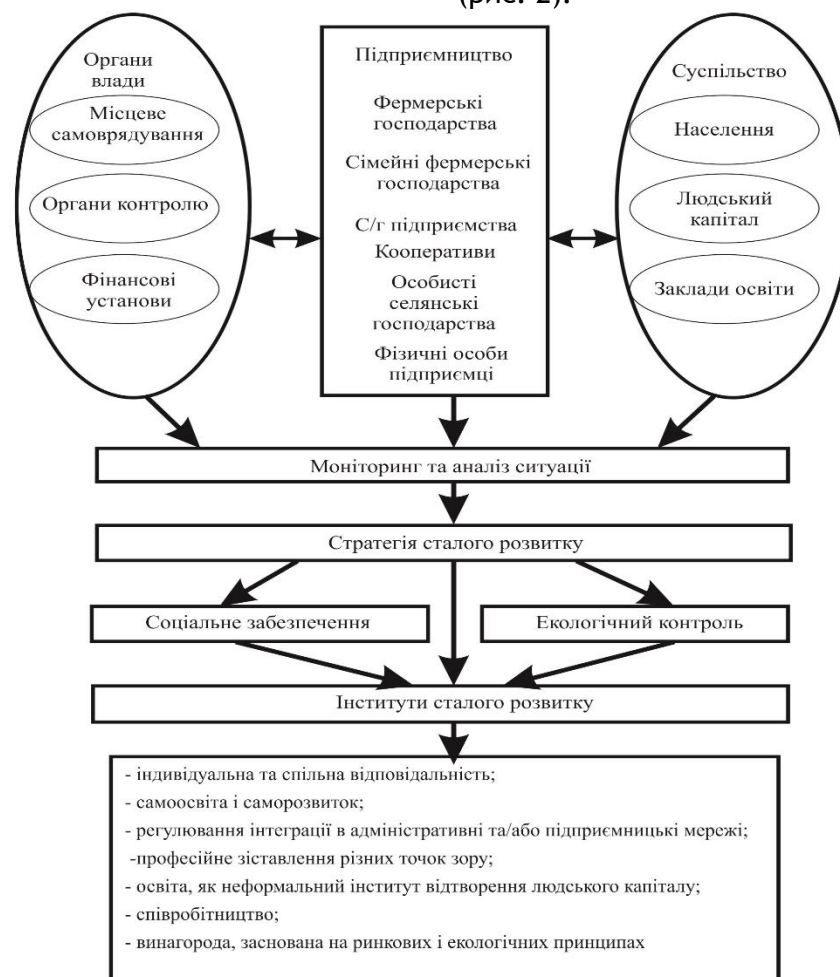

Рис. 2. Схема організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві

Джерело: Розроблено автором.

Різні форми господарювання в досліджуваній галузі під дією різних органів влади та суспільства реалізують стратегію сталого розвитку. Остання передбачає постійний екологічний контроль та соціальне забезпечення її реалізації. Цьому допомагають інститути сталого розвитку, серед яких:

- індивідуальна та спільна відповідальність;
- самоосвіта і саморозвиток;
- інтеграція в адміністративні та/або підприємницькі мережі;
- професійне зіставлення різних точок зору;
- освіта, як неформальний інститут відтворення людського капіталу;
- співробітництво;

Список бібліографічних посилань

1. Вітвіцький В. В. Інституціональне середовище управління продуктивністю в аграрному секторі економіки. *Економіка АПК*. 2018. № 8. С. 107-116.
2. Гришова І. Ю., Бондаренко В. М., Єліневський В. Ю. Інституційне забезпечення аграрного ринку як чинник продовольчої безпеки. *Економічний аналіз*. 2015. № 19(3). С. 5-11.
3. Іваницька С. Б., Анісова Н. В., Петрова А. О. Кадровий потенціал підприємства: фактори формування та використання. *Ефективна економіка*. 2013. № 10. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2405> (дата звернення: 24.11.2020)
4. Коваленко Н. В. Організаційне забезпечення управління розвитком підприємств: цілі, принципи, функції та завдання. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. 30 (69) № 4 (1). С. 69-77.
5. Лопатинський Ю. М., Кицяк В. І. Розвиток аграрного сектора національної економіки на інституційних засадах : монографія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2014. 248 с.
6. Однорог М. А. Трансформація інноваційно-економічних інститутів аграрного сектору економіки України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 28(1). С. 15-18
7. Прутська Т. Ю. Інституційне забезпечення розвитку підприємництва в аграрній сфері. *Економіка АПК*. 2015. № 2. С. 93-100.
8. Титаренко Г. Б. Інституціональне забезпечення системи державного регулювання інноваційного розвитку АПК. *Економіка АПК*. 2015. № 8. С. 78-82.
9. Шпикуляк О. Г., Малік М. Й. Інституціональний аналіз розвитку підприємництва в аграрному секторі економіки: методичний аспект. *Економіка АПК*. 2019. № 6. С. 73-82.
10. Cutcher-Gershenfeld J. Pivotal events driving organizational and institutional transformation. *Negotiation Journal*. 2020. Vol. 36(2). P. 127-139.
11. Powell Walter W., Packalen Kelley, Whittington Kjersten. Organizational and institutional genesis. The emergence of organizations and markets, 2012. P. 434-465.
12. Watson Tony J. Entrepreneurship in action: bringing together the individual, organizational and institutional dimensions of entrepreneurial action. *Entrepreneurship & Regional Development*. 2013. Vol. 25, Nos. 5-6. P. 404-422.

– винагорода, заснована на ринкових і екологічних принципах.

Висновки. Система організаційно-інституційного забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві поєднує в собі різноманітні міждисциплінарні аспекти економічної, соціальної та екологічної складових щодо організації діяльності за системою сталого розвитку та формування правил і систем, за якими вони функціонують. Інституційна складова забезпечення діяльності підприємства дає можливість поєднувати різні організаційні процеси та формувати у виробництві різноманітні напрями забезпечення реалізації цілей соціальної, екологічної або економічної складових сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві.

References

1. Vitvitskiy, V.V. (2018). Instytutsionalne seredovyshe upravlinnia produktyvnosti v ahrarnomu sektori ekonomiky [Institutional environment of productivity management in the agricultural sector of the economy]. *Ekonomika APK*, 8, pp. 107-116 [In Ukrainian].
2. Hryshova, I.Yu., Bondarenko, V.M. & Yelinievskiy, V.Yu (2015). Instytutsiine zabezpechennia ahrarnoho rynku yak chynnyk prodovolchoi bezpeky [Institutional support of the agricultural market as a factor of food security]. *Ekonomichnyy analiz*. 19(3), pp. 5-11 [In Ukrainian].
3. Ivanytska, S.B., Anisova, N.V. & Petrova A.O. (2013). Kadroviy potentsial pidpriemstva: faktory formuvannia ta vykorystannia [Personnel potential of the enterprise: factors of formation and use]. *Efektivna ekonomika*. 10. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2405> [In Ukrainian].
4. Kovalenko, N.V. (2019). Orhanizatsiine zabezpechennia upravlinnia rozvytkom pidpriemstv: tsili, pryntsyipy, funktsii ta zavdannia [Organizational support of enterprise development management: goals, principles, functions and tasks]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Ekonomika i upravlinnia*, 30 (69), 4 (1), pp. 69-77 [In Ukrainian].
5. Lopatynskiy, Yu.M. & Kyfiak, V.I. (2014). Rozvytok ahrarnoho sektora natsionalnoi ekonomiky na instytutsiinykh zasadakh: monohrafiia [Development of the agrarian sector of the national economy on an institutional basis: monograph]. Chernivtsi: Chernivetskyi nats. un-t [In Ukrainian].
6. Odnoroh, M.A. (2018). Transformatsiya innovatsiyno-ekonomichnykh instytutiv ahrarnoho sektoru ekonomiky Ukrainy [Transformation of innovation and economic institutions of the agricultural sector of the economy of Ukraine]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, 28(1), pp. 15-18 [In Ukrainian].
7. Pturska, T.Yu. (2015). Instytutsiine zabezpechennia rozvytku pidpriemnytstva v ahrarnii sferi [Institutional support for the development of entrepreneurship in the agricultural sector]. *Ekonomika APK*, 2, pp. 93-100 [In Ukrainian].
8. Titarenko, H.B. (2015). Instytutsionalne zabezpechennia systemy derzhavnoho rehuliuвання innovatsiinoho rozvytku APK [Institutional support of the system of state regulation of innovative development of agro-industrial complex]. *Ekonomika APK*, 8, pp. 78-82 [In Ukrainian].
9. Shpykuliak, O.H. & Malik, M.Y. (2019). Instytutsionalnyi analiz rozvytku pidpriemnytstva v ahrarnomu sektori ekonomiky: metodychnyi aspekt [Institutional analysis of business development in the agricultural sector of the economy: methodological aspect]. *Ekonomika APK*, 6, pp. 73-82 [In Ukrainian].
10. Cutcher-Gershenfeld, J. (2020). Pivotal events driving organizational and institutional transformation. *Negotiation Journal*, 36(2), 127-139 [In English].

11. Powell, W.W., Packalen, K. & Whittington, K. (2012). Organizational and institutional genesis. The emergence of organizations and markets. pp. 434-465 [In English].

12. Watson, T.J. (2013). Entrepreneurship in action: bringing together the individual, organizational and institutional dimensions of entrepreneurial action. *Entrepreneurship & Regional Development*, vol. 25, No. 5-6, pp. 404-422 [In English].

Ivanchenko V. O. Organizational and institutional support for sustainable development of entrepreneurship in agriculture

The purpose of the article is to reveal the main theoretical and methodological aspects of organizational and institutional support for sustainable development of entrepreneurship in agriculture.

Research methods. During the research, dialectical methods of scientific knowledge of the process of sustainable development of entrepreneurship in agriculture were used, primarily analysis and synthesis as well as induction and deduction to characterize the organizational and institutional parts of the provision.

Research results. It has been established that the system of organizational and institutional support for sustainable development of entrepreneurship in agriculture combines various interdisciplinary aspects of the economic, social and environmental components for organizing activities in the sustainable development system and forming the rules and systems by which these components function. The institutional component of ensuring the activities of the enterprise makes it possible to combine various organizational processes and form various directions in production to ensure the implementation of the goals of the social, environmental or economic components of sustainable development of entrepreneurship in agriculture.

Scientific novelty. The main points of organizational and institutional support for sustainable development of entrepreneurship in agriculture are described and the main components of this process are revealed.

Practical significance. The main features of organizational and institutional support of sustainable development should be used as a basis for further research into the nature of institutions and the process of organizing production for the system of sustainable development of entrepreneurship. Tabl.: 1. Figs.: 2. Refs.: 12.

Keywords: agricultural entrepreneurship; institute; institution; organizational and institutional support, sustainable development.

Ivanchenko Vitalii Oleksandrovych - candidate of economic sciences, associate professor (docent), competitor for doctor's degree of the department of entrepreneurship, cooperation, and agro-industrial integration, National Scientific Centre "Institute of Agrarian Economics" (10, Heroiv Oborony St., Kyiv, 03127)

E-mail: Ivanchenko_vital@ukr.net

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0003-4014-0780>

Иванченко В. А. Организационно-институциональное обеспечение устойчивого развития предпринимательства в сельском хозяйстве

Цель статьи - раскрыть главные особенности организационно-институционального обеспечения устойчивого развития предпринимательства в сельском хозяйстве.

Методика исследования. В исследовании использованы диалектические методы научного познания процесса устойчивого развития предпринимательства в сельском хозяйстве, прежде всего анализ и синтез. Также для характеристики организационной и институциональной частей обеспечения использованы методы индукции и дедукции.

Результаты исследования. Установлено, что система организационно-институционального обеспечения устойчивого развития предпринимательства в сельском хозяйстве сочетает в себе различные междисциплинарные аспекты экономической, социальной и экологической составляющих относительно организации деятельности по системе устойчивого развития и формирования правил и систем, по которым эти составляющие функционируют. Институциональная составляющая обеспечения деятельности предприятия дает возможность сочетать различные организационные процессы и формировать в производстве различные направления обеспечения реализации целей социальной, экологической или экономической составляющих устойчивого развития предпринимательства в сельском хозяйстве.

Элементы научной новизны. Охарактеризованы основные моменты по организационно-институциональному обеспечению устойчивого развития предпринимательства в сельском хозяйстве и раскрыты главные составляющие этого процесса.

Практическая значимость. Освещенные главные особенности организационно-институционального обеспечения устойчивого развития целесообразно применять в качестве базы для дальнейших исследований природы деятельности институтов и процесса организации производства на систему устойчивого развития предпринимательства. Табл.: 1. Илл.: 2. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: предпринимательство; институт; институция; организационно-институциональное обеспечение, устойчивое развитие.

Иванченко Виталий Александрович - кандидат экономических наук, доцент, докторант отдела предпринимательства, кооперации и агропромышленной интеграции, Национальный научный центр «Институт аграрной экономики» (03127, г. Киев, ул. Героев Обороны, 10)

E-mail: Ivanchenko_vital@ukr.net

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0003-4014-0780>

Стаття надійшла до редакції 10.12.2020 р.

Фахове рецензування: 16.12.2020 р.

Бібліографічний опис для цитування:

Иванченко В. О. Організаційно-інституційне забезпечення сталого розвитку підприємництва в сільському господарстві. *Економіка АПК*. 2020. № 12. С. 74 – 80. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202012074>

Ivanchenko, V.O. (2020). Orhanizatsiino-instytutsiine zabezpechennia staloho rozvytku pidpriemnytstva v silskomu hospodarstvi [Organizational and institutional support for sustainable development of entrepreneurship in agriculture]. *Ekonomika APK*, 12, pp. 74 – 80 [In Ukrainian]. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202012074>

* * *